

Heidi Raba

***Lili Remma ja
gongapuuhaldjas***

Esimene raamat

Heidi Raba
Lili Remma ja gongapuuhaldjas
Esimene raamat

ISBN 978-9949-9106-3-2

Autoriõigus 2011: Heidi Raba ja Promeno OÜ

Toimetaja Anne-Mari Alver
Kaanefoto Lea Sõmer
Küljendus, kujundus Lea Sõmer

Esimene peatükk

UNENÄGU

Lili silmad liiguvad rahutult suletud laugude all. Ta hingamine muutub katkendlikuks, suu on poikvel, valmis vormima sõnu, kuid üle huulte ei pääse midagi rohkemat kui nõrk ohe. Terava nõksatusega, nagu oleks ta saanud löögi vastu põske, viskub higine pea küljele ja blond juuksesalk libiseb üle õhetava näo.

Akna taga on juunihommik, hele ja soe, töötades ärkajaile ilusaid hetki, sest mida halba saakski juhtuda jaaniajal, kui looduse elujõud on tõusnud haripunkti ning pojengid lõhnavad avatud akna all otsekui arust ära! Ja ometigi – just maagiast särisev jaaniöö vallandab peagi sündmused, milliseid siinmail pole varem nähtud.

Laenurgas liigutab ennast tuppa eksinud pisike must kärbes. Äärmise põhjalikkusega hõõrub ta peenikesi tagajalgu vastamisi, puhastab nendega oma hapraid tiibu ja esijalgadega tumedalt läikivaid liitsilmi. Äkki, nagu oleks ta märganud kärbsepiitsaga üles tõstetud kätt, surub ta keha tugevasti vastu seina ja uurib tähelepanelikult ümbrust. Ta jälgib helekollase kardina kiikumist tuulepuhangus, seinale tekkinud ruudukujulist valguslaiku ja kohe seejärel tüdrukut voodis.

Kärbes pole ainuke, kelle käitumine tundub kummaline. Akna all olevast põrandapraost hakkavad üksteise järel tuppa tungima vundamendi-pragudes pesitsevad sajad sipelgad. Nad ronivad mööda põrandale libisenud tekiäärt voodile ja sealt edasi voodipeatsi külmale metallile. Seal jäävad nad nagu käskluse peale seisma, pead pööratud otse all olevale tüdrukule ja nende ülesrivistus on justkui omamoodi austusavaldus. Aga miks nad teda nii tähelepanelikult vaatavad? Neil pole mahti märgata, kuidas valgusruut jõuab peagi voodi kohal oleva seinamaalini ja kuidas selle puudutusest hakkavad valged liiliad lõuendil veelgi heledamalt valendama.

Nii heledalt, et on imekerge kujutleda neid ehtsatena, laotamas oma uimastavat lõhna üle magaja kuumavate põskede.

Kuid Lili kulmude vahel on sügav kurd ja näol õudse eelaimuse tume pitser. Ta parem ranne ulatub üle voodiserva ning nimetissõrm tuksatab mõned korrad, justkui kutsuks ta sõrmega viibates kedagi enda poole.

“Ma ei suuda!” piiksatab ta. “Ma libisen...”

Kärbes kiirustab mooniõielisel tapeedil mööda moonivart edasi, lööb oma läikivad tiivad lahti ja maandub voodipeatsi metallkaarel ilutsevale ornamendile, otse sipelgate rivi lõppu. Lili pea ta silmade ees viskleb nüüd nii kiiresti, nagu raputaks ta seda eitavalt.

“Tom, aita mind!... Ära lase lahti!... Ma libisen!... Tom! Eiiii!”

Ähvardava põrinaga pikeerib kärbes otsekui väike must hävituslennuk Lili õhetava näo poole, maandub otsejoones ta põsele ja hammustab hoia-tamata ning piisavalt korralikult, et kohutava une kütkes vaevleja tähelepanu painajalt lahti kiskuda. Lili kiljatab ja kargab istukile.

Ta ei suutnud mind hoida! Tom oli tõepoolest laskmas mul kukkuda kuristikku! Kui mul oleks praegu käes klaas veega, ma virutaksin selle meelegeitest vastu seina ja kohe nii, et on virutatud! See kõik oli palju selgem kui unedes tohiks olla: kaljumäestikust puhuv tuulehoog, läheduses mähisev veekosk ja mu vaba käe marraskil sõrmed, millega ma kiviseinast pidet või pisikestki uuret püüdsin leida. Ma nägin isegi oma sõrmeotste nahamustrit!

Ja siis veel see Tomi pilk, tema õudust täis silmad, kui mu sõrmed ta käe vahelt libisesid... Varem lõppes uni alati siis, kui Tom käskis mul keera pea tema poole, vaadata talle otsa, kuid mina olin nagu hüpnosis, pilk kuristikul ning kõht jubedusest krampi tõmbumas. Aga nüüd oli kukkumine nii lähedal, see oleks juhtunud vähem kui sekundi pärast.

Kuid ühest asjast ei saa ma aru – miks see poiss mu unes on just Tom? Ma ju õieti ei tunnegi teda.

Viieteistkümneaastane Lili Remma on viimased kaks nädalat peaaegu igal ööl näinud ühte ja sama unenägu, ärganud karjudes ning pannud ema ja isa toimuva pärast muretsema.

Märkamata voodipeatsi metallkaarel liikumatult seisvaid sipelgaid, puudutab ta oma kihelevat põske, kratsib seda mõtliku näoga ja vaatab vidukil silmadega laes tiirutavat kärbest.

“Ah sina siis olidki see hammustaja! Kui sa poleks seda teinud, siis oleksin ma näinud pealt omaenda kukkumist all ootavatele teravatele kividele... Ära karda, ma ei hakka sind kärbsepiitsaga mööda tuba taga ajama. Ma olen ju sinu ees selle äratuse eest võlglane. Oh, sa paistad tuppja eksimise pärast üsna endast väljas olevat. Tule, siin pole sinu õige koht.”

Lili tõmbab käega üle niiske otsaesise, lükkab sooja teki kõrvale, toetab jalatallad jahedale põrandale ja läheb akna juurde. Heleda kõrinaga tirib ta kardina eest ja ootab, kuni kärbes lendab õue.

Ma pean sellest kellegagi rääkima. Alati üks ja seesama uni, see pole ju normaalne! Midagi on siin valesti, nii neetult valesti, et ma tahaksin karjuda! Ja Tom... tema nägu, kui ta keelab mul alla vaadata... Miks ta mind sellise pilguga vaatab? Nagu oleksin ma talle tähtis... Aga mis siis, kui ma räägiksin Tomiga? Võiks ju proovida. Kui ta naerab mu välja, siis olgu peale... Jeerum, kui ma saaksin, kruviksin oma pea õlgadelt ja paneksin selle mõneks ajaks kummutile – see lõhub hullumoodi valutada!

Kui Lili Remma teaks, milline oht teda täna öösel varitseb, poeks ta sedamaid tagasi sooja teki alla, tõmbaks selle üle pea ja ei tuleks sealt välja enne, kui uus päev on koitnud, jah, mitte sekunditki varem. Aga kuidas ta saakski seda teada! Ega tulevik pole mõni juturaamat, et lööd selle lahti ja võid sõrmega ajada iga rida täpselt sealt, kust heaks arvad. Lili küll hoo-
mab millegi kohutava lähenemist, tunneb selle varju enesele libisemas, kuid ohu tõelisest suurusest pole tal aimugi. Ta on voodist välja astunud, ta on päeva juba alustanud, päike on kõrgel ning jaanipidu ootamas, ja ükski normaalne inimene ei saa endale lubada jaaniaja imede maha magamist. Nii riietubki Lili kergelt ohtes, sikutab lemmikteksad jalga ja läheb vannituppa.

Aga ma ei või ju niisugusena kööki minna. Ema saab kreepsu, kui mu nägu näeb. Ja siis hakkab uuesti see tüütu küsimine, et kas jälle luupainajalik uni... ja kas me ei peaks arsti juurde minema...

Äkki meenub Lilile, et täna on ta sünnipäev. Ta oli eile klassiõdede Anni, Mari, Jane, Siiri, Moonika ja Ritaga pidutsenud. Rita tahtis täna,

jaanilaupäeval, Hiiumaale jaanipeole minna, Mari aga läheb hoopis Tartusse, niisiis otsustati, et pidu tuleb päev varem pidada. Ei tulnud kõne allagi ilma sõbrannadeta sünnipäeva tähistada!

Kuidas ma nii toreda peo võisin ära unustada? See pagana jabur uni... see rikub kõik ilusa.

Lili keerab kraani lahti, peseb jaheda veega nägu ning vaatab kraanikausi kohal olevasse peeglistesse. Ta on pärinud emalt saleda figuuri ja isalt tublisti üle keskmise pikkuse. Pikad blondid juuksed raamivad ta heleda jumega nägu, mis on ovaalne, ilusate põsesarnadega ja veidi iseteadliku suuga. Tema nahk, mis on ebatavaliselt, aga mitte haiglaslikult hele, mõjub salapärasena, õrnana ja puhtana, tekitades tunde, justkui võiks see puhtus ja kirkus kanduda ka teda ümbritsevatele inimestele.

Ta tõstab käe ja puudutab paremal ülahuule kohal olevat pisikest tumedat sünnimärki. Tema klassiõde Anni ütleb vähemalt korra nädalas, kui väga Lilile see sünnimärk sobib.

“Ma muretsen endale ka niisuguse,” lausus Anni jaanuaris, kui nad peale tunde koju läksid.

Juba järgmisel päeval tuligi ta kooli, huule kohale kosmeetikapliiatsiga kenasti sünnimärk tehtud.

“Ma olen nüüd peaaegu sama ilus kui sina,” pilgutatas ta kelmikalt silma ja võttis Lilil küünarnuki alt kinni, et kohe algavasse eesti keele tundi minna.

Lili ei osanud sellest midagi arvata. Anni on ta kõige parem sõber, ning jah, mõnikord käitub ta pööraselt, kuid see on ju viieteistkümneaastase tüdruku puhul täiesti tavaline. Ja Anni sõprus on asi, millest ta mingi hinna eest ei loobuks, tehku Anni endale või sada sünnimärki, kasvõi kõrva taha ja iga varba vahele kaks tükki.

Ta keerab kraani kinni, kuivatab näo ja tõmbab juustest sõrmedega läbi. Olles paar korda sügavalt sisse-välja hinganud, teeb ta nii muretu näo kui oskab ja astub paljajalu mööda pehmet koridorivaipa köögi poole.

Köögis askeldab Lili ema Leila. Ta avab külmkapi ukse, võtab sealt tordi ning asetab selle lauale. Õhus on tunda kohvi ja magusat jasmiiiniõite lõhna – see on ema lemmiklõhnaõli. Naisel on soojad hallikassinised silmad ja helepruunide juustega poisipea, mis teeb ta vähemalt viis aastat

nooremaks. Ta vaatab hindavalt pidulauda, sätib vaasis lilli ja istub laua äärde.

Isa Indrek küünitab ajalehekorvi poole, et lehte võtta. Uks on paakil ning Lili kuuleb ema tasast ja ehmunud häält.

“Ta kõlas telefonis nii imelikult, ütles, et poiss ei ole koju tulnud ja kas me ehk oleme teda näinud... Ta pani mulle südamele, et kohe, kui Tomi kohta midagi kuuleme, võtaksime temaga ühendust.”

“Küll ta välja ilmub,” lausub isa madala ja summutatud häälega. “Pois-terahva asi, tahtis ehk mõne sõbraga kokku saada. Riina paanitseb ilma-ajata, Tom on tal ju alati olnud kohusetundlik ja tubli.”

“Aga tead, see Riina hää... ta on vist korraliku peatäie nutnud.” Ema raputab õlgu, nagu ei tahaks ta telefonis kuuldut uskuda. “Riina ütles, et ei ole võimalik, et Tom oleks poodi minnes kuhugi toppama jäänud. Ta pidi jalgrattaga kiiresti kohvikoores järele minema, aga ratas vedeleb poe juures maas, koor on pakisolevast august poolenisti sillutisele jooksnud ja Tomist endast pole vähematki jälge. Riina ise käis vaatamas, kuhu poiss nii kauaks jääb, kohv juba ammu jahtunud. Sa ju tunnend Riinat, ta pole iga tühise asja pärast endast välja minev naine, selliseid tugevaid närve antakse vähestele. Ja ma ütlen sulle, et see, kuidas ta rääkis, oli täiesti mitteriinalik, mul ei lähe ta häält peast, ma ei saa enam kuidagi rahu. Ei tea, kas Liliga on ikka kõik korras? Nii pikalt magada, see pole tema moodi.”

Lili lükkab imestunudlt ukse lahti ja astub kööki.

“Tom kadunud? Rannula Tom? Kuidas? Aga ma tahtsin just temaga ühest olulisest asjast rääkida.”

“Tere hommikust, sünnipäevalaps!” lausub ema püsti tõustes ja murekurrust ta suul saab hetkega särav naeratus. “No andis sind alles oodata! Ma tegin tänase tähtsa päeva puhul kodujuustutorti, vaarika toormoosiga – nagu sulle meeldib. Ma arvasin juba, et ma ei saagi seda täna lahti lõigata, tavaliselt sa nii kaua ei põõna. Aga sünnipäeva hommikul ei või seda sulle ju pahaks panna.”

Ema otsib midagi sahtlist, tuleb laua juurde, tordilabidas käes ja vaatab tähendusrikkalt Lili isa poole.

“Me siin arutasime omavahel, et sa said juba viisteist ning me võiksime sulle veidi rohkem vabadust lubada ja... noh, me arvasime, et...”

Lili on istunud laua taha, tema taldrikut hoidev käsi jõnksatab kergelt. “Mida sa silmas pead?” küsib ta ruttu, tärkav elevus kahvatule näole veidi jumet andmas.

“Me arvasime, et sulle teeks rõõmu, kui sa saad täna Anniga kauem koos olla,” jätkab ema torti jagades. “Mul on Anni emaga räägitud, et sa jääd ööseks nende poole. Me teame, et sa tahad oma sõpradega jaanitulel olla ja seepärast otsustasime, et sa ei pea koos meiega onu Jürgeni juurde tulema, lubame sul üksi koju jääda. Sinu eas on ju sõbrad üliolulised. Meie aga hakkame juba paari tunni pärast su onu juurde sõitma. Metsatalus järve ääres on mõnusalt palju ruumi, ja tädi Jaanika tuleb ka sinna – ühesõnaga, meil saab seal tore olema. Sina oled oma sõpradega, meie aga omadega ning keegi ei tohiks olla pika näoga ja tusane, et peab viibima seal, kus ta olla ei taha. Kui sa Anni juures ööbid, ei pea me sinu pärast muretsema, tead ju küll, need sinu viimase aja hirmuunenäod, me ei julgeks sind üksinda jätta. Sa saad Anniga koos olla tänase päeva, põneva jaaniöö ja terve homse päevagi. Me jõuame koju alles homme õhtul, üsna vastu ööd. Sobib?”

“Tser, milline ülearune küsimus!” ütleb Lili. “Muidugi sobib!” Ta vaatab tänuhulka algul isale otsa, kes talle naeratades noogutab, ning siis ema poole, kes on märkamatu kapi pealt midagi haaranud ja astub tema ette, väike kingipakk käes.

“Palju õnne, tütreke! Loodame, et sulle meeldib.”

Lili võtab kingituse vastu, kallistab ema ja kohe seejärel isa, kes on tooli kolisedes püsti tõusnud ja seisab keset kööki – pikka kasvu, tugeva kondiga ning kergelt hallinevate juustega oimukohtadel. Rahutute sõrmedega rebib Lili kuldse lehvi maha ja teeb paki lahti. Selles on punane sametist ehtekarbike, mille sees sädeleb keti otsas kullast medaljon, ja sellele on graveeritud ilusas peenes kirjas *Kõige kallimale*. Ta klõpsab medaljoni lahti ning näeb fotot iseendast koos ema ja isaga. See on pildistatud Saaremaal, kus nad nädala eest veetsid perega imeilus suvepäeva, kui kadakatel oli Lili meelest eriline roheline helk ja merevesi juuni keskpaiga kohta tavatult soe. Ning kool, lõpuks ometi oli kool läbi – ja terve suvi alles ees!

“Aitäh! See on nii ilus!” õhkab ta ja tõstab medaljoni üle heledate juuste. See on meeldivalt raske ja tundub sõrmede all mõnusalt jahe. Ta silkitab rinnal säravat medaljoni ja naeratab endamisi.

“Kui sa kohtad mõnda toredat noormeest, siis võid muidugi foto välja vahetada,” muigab ema kohvitasse laiali jagades.

Lili tunneb põskedel õhetust. “Mis sa ajad! Pole ma ühtegi sellist kohanud.”

“No ega nad siis maamunalt ära pole kadunud!”

“Aga just nii see paistab olevat, toredad noormehed on minu meelest ammu välja surnud. Nad kõik on kas igavad või tobedad või jõhkrad... Ei, mina pole ühtegi sellist kohanud, kes mu südame kiiremini põksuma paneks... Oih!” Lili surub käe suule.

No mida! Ma ei hakka ju ometi praegu vanematega oma südameasju lahkama. Mitte et mul oleks midagi rääkida, aga tundub kuidagi kohatu nendega arutada, kas ma olen kedagi suudelnud ja kas ma olen kellegagi kohtamas käinud... Noh, ei ole, ei ole... See Marguse arglik suudlus, see ei lähe arvesse... ja Villemi põletavad pilgud ning Rivo. Oh, kindlasti ei saa selleks poisiks Rivo Norman! Mitte ilmaski, mitte mingi hinna eest!

Isa istub tagasi laua taha, sirutab toasussides pikad jalad laua alla, lööb ajalehe lahti ja laseb silmadega sellest üle.

“Arvata võib, et su uneaeg jääb täna napiks,” ütleb ta Lilile. “Kes siis jaaniööl õigel ajal magama saab! Kui noored koos, siis pidu pilvini. Aga vaata, et kõik ikka sündsuse piiridesse jääb, tüdruk, eks!” Ta tõstab ajalehelt pilgu ja vaatab Lili helesinistesse silmadesse, mis nüüd helgivad isemoodi, kuna Lili on juba jõudnud kujutleda ennast jaanitule äärde, sõprade seltsi, ilma et peaks koidu puhkedes koju minema.

“Okei, paps!” Lili pistab torditüki suhu. “Mm, see on tõesti hea, vaarikad on imemaitavad! Emps, sa oled tasemel.”

Ema keerutab sõrmede vahel heledilla suvekleidi kraenurka ning vaatab Lilit sooja ja naeratava pilguga. Ta leiab, et tütar on viimaste nädalate jooksul palju muutunud, on kuidagi täiskasvanulikum, aga millegipärast ka vaiksem, ja et tema silmad lähevad üha rohkem isa silmade moodi. Need ilusad heledad silmad – kui seal vaid seda kurba läiget ei oleks! Midagi

rõhub teda, seda on selgesti näha. Jah, pärast jaanipidu tuleb temaga tõsisemalt rääkida.

Äkki lööb kõõgi helekollasel seinal tumepruunist läikivast puidust seinakell kumedalt täistundi. Lili võpatab ja pillab tordilusika maha. Ta kummardub ruttu seda üles võtma ja samal hetkel, ilma hoiatuseta hakkavad tal pisarad mööda põski voolama.

Issand, kui tobe see on! Seda veel vaja, et ma nende nähes nutma hakkam! See õudusuni on mu närvikava täiesti tuksi keeranud.

Ta pühib kiiresti näo kuivaks, kohmitseb veidi, et aega võita, tõuseb aeglaselt püsti ja püüab näida võimalikult rahulik. Kuid emale ei jää ta niisked silmad märkamata, tema naeratus kustub hetkega ja südamest käib läbi terav valutuige.

“Kullake, mis sinuga on? Sa nägid täna öösel jälle seda õudset und, jah? On mul õigus? Millegi muuga ei oska ma sinu imelikku käitumist seletada. Sa ju lausa hüppasid toolil! See ei saa nii edasi minna!” Ema vaatab isa poole, tõstab kulmud ja ootab, et teda toetataks.

“Ei saa jah,” kõmistab isa. “Tüdruk, sa tead, et sa võid meile kõigest rääkida. Sa lubasid, et ütled kohe, kui painaja on jälle tagasi.”

“Ei, ma... ei-ei, ärge muretsege, kõik on kõige paremas korras... ei mingit halba und! Ma olen lihtsalt nii... noh, nii *õnnelik*, mul on ju ikkagi sünnipäev, ja eilne pidu sõbrannadega oli superlahe ja... ärge pabistage, pole põhjust.”

Lili ei taha vanemaid taas muretsema panna. Jah, ta võib neile kõigest rääkida, noh, peaaegu kõigest, kuid täna hommikul jätab ta oma mure endale. Vähemalt esialgu. Ta ei suuda nende ärevaid nägusid vaadates neile rohkem haiget teha.

“Ma lähen nüüd välja. Hommik on nii ilus, kahju kohe toas passida,” ütleb ta lauast tõustes ja nõusid koristades.

Ma pean oma pea klaariks saama... toas ei ole võimalik mõelda. Parki... ma lähen parki.

Ta astub heledasse päevavalgusesse, tõstab hetkeks käe silmile, et mitte lasta ennast valgusel pimestada ja suundub pargi poole. Kuid ei ilus suvehommik ega sünnipäevaelevus ei suuda ta mõtteid viia sellelt, mida ta enne